Siszántúl

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 „
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 296. szám. Nagyvárad. Szerda 1913. december 24

Karácsonyi hangulat.

Holnap üli a keresztény világ egyik legszebb és legszentebb ünnepét, a Megváltó születése napját.

Az a tizenkilenc évszázad, mely e napot elválasztja a világforditó eseménytől: hatalmas nyomokat hagyott maga után az emberi lelkekben és az akkori eseményekbe vetett hit, bizalom, remény és szeretet az igaz keresztény szivében, lelkében ma is rendületlen.

A mi nagy kincs Krisztus születéséből a kereszténységvilágra háramlik, az örök szeretet: irányitja lapunkat is. Ezt a lángot táplálni és éleszteni, ahol hamvadóban van; felgyujtani és lobogtatni, ahol kialudt; nekünk is egyik legszentebb kötelességünk.

Annak a törekvésnek, mi a földi létet elviselhetőbbé, a ránk nehezedő terheket könnyebbé tenni igyekszik: egyedüli rugója a szeretet. Nincs földi törvény, szabály, vagy rendelet, amit emberi ész alkotott, hogy azt elferditeni, kijátszani vagy módositani ne lehetne; egyedül az Örök Szeretet az, mely örökké változatlan, mely nem ismer önérdeket, haszonlesést, mert jutalma a viszontszeretet. A vigasztaló, bátoritó, éltető testvéri szeretet. Ezt hozta a földre a mi Üdvözitőnk: Jézus Krisztus.

Az ősi durvaságot, a durva ököljogot s az ököljog rettenetes igaztalanságát az első karácsony szent éjszakáján kezdte levetkezni az emberi nem, midőn az egyszerü pásztorok, épp ugy, mint a ragyogó koronáju királyok alázatosan térdet hajtottak az isteni kisded fönsége előtt.

Azóta folyton vetkezzük magunkról a kajánságot, irigységet s mind azt, ami állati és öltjük, öltögetjük magunkra a legragyogóbb, legtisztább köntöst, melynek hófehér kelméjét angyalok szőtték a betlehemi istállóban. Ez a köntös a keresztény jámborság és szeretet ruhája.

Közös kincse lett ez azóta az emberiségnek; de sajnos, sokan nem látják és sokan, akik látják: nem öltik magukra.

Mind azt, amit teszünk és irunk: az emberi szeretet és a végcél jegyében tesszük s nem szününk meg soha a békés munkára és a munkás szeretetre buzditani. Ápoljuk azt a lángot, mely 1913 évvel ezelőtt először gyult ki Betlehemben; de azóta folyton változatlanul világit és melegit.

Fegyverünk talán gyönge társadalmi szempontból, a toll, mit agyunk és szivünk vezet, talán tulon-tul parányi eszköz a küzdelemben, amit szent hitünkért és az emberiség örök céljáért forgatunk; de az a nagyhatalom, mely láthatatlanul mögöttünk áll, erőt ad és biztat, hogy harcunk előbb utóbb győzelemre visz, mert e hatalom neve: a legyőzhetetlen, megbocsátó Szeretet.

A szeretet békét visz az emberek szivébe, lelkébe és ahol a béke ver állandó tanyát, ott az egyetértés drága gyümölcseit élvezik. S nekünk nem kell egyéb. A haladásnak ugy a vándorutakon, mint az üdvösségre vezető ösvényen az az egyetlen feltétele.

Értsük meg egymást keresztények!

Hatalmas záloga ez az erőnek és a felvirágzásnak! Kiapadhatatlan forrása a közjólétnek és boldogulásnak!

Amily rettentő példákat mutat a történelem a viszály és egyenetlenség következményeiről a római birodalom és Lengyelország és számtalan más letünt szép multjában: oly ragyogó példát tár Krisztus országában, a kereszténység folyton erősbödő, erőtől duzzadó táborában. Ez egyedül ad erőt országoknak és társadalmaknak egyaránt.

Értsük meg és szeressük egymást!

Ne a vitatkozási mánia, ne a hiuság és irigykedés vezesse gondolatainkat, tetteinket; hanem csak a megbocsátó Szeretet és a békés egyetértés, melynek végcélja a földi jólét és a mennyei üdvösség.

Londoni nagykövetünk Bécsben. Bécsből jelentik: Mennsdorff-Pouilly gróf londoni osztrák és magyar nagykövet Londonból Bécsbe érkezett és hosszabb látogatást tett Berchtold gróf külügyminiszternél. Legközelebb a király kihallgatáson fogadja a nagykövetet.

Tisza és a románok. A tervezett román paktum dolgában Mihályi Tivadar, Maniu Gyula és Braniste Valér több óra hosszat tárgyalt a miniszterelnökségen gróf Tisza István miniszterelnökkel. Tisza a paktum elengedhetetlen feltételéül a maga részéről két főkövetelést állitott fel. Az egyik, hogy a románok ejtsék el az Erdély autonómiájának visszaállitására vonatkozó követelésüket, a másik, hogy a román nemzetiségi képviselők, épp ugy mint a szászok, lépjenek be a nemzeti munkapártba. A román paktumkészitő-bizottság tagjai tanácskozásra gyültek össze, hogy Tisza követeléseivel szemben megállapitsák feltételeiket. A paktum nagyon sürgős, ugy látszik, még ujév előtt nyélbe akarják ütni.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készittetnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriasi választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási czikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitünő kivitelben készittetnek. Telefon 419

Oroszország kárpótlása.

Konstantinápoly, dec. 23.

A nagykövetek mai fogadásán a nagyvezér elutasitó választ adott az oroszok ama követelésének, hogy a német katonai misszió ellenében Oroszország kárpótlást kapjon és ezt azzal okolta meg, hogy a porta nem tartja megegyezhetőnek az orosz kormány külön föllépését olyan kérdésben, amely valamenynyi hatalmat érdekli. Hajlandó azonban Törökország a kárpótlás kérdését a nagyhatalmak elé terjeszteni.

Konstantinápoly, dec. 23.

A miniszteri tanács elhatározta, hogy uj hadtestet létesit Anatóliában és ennek szervezését német tisztekre bizza.

Páris, dec. 23.

A Matin jelenti Konstantinápolyból: Liemann tábornok, a német katonai misszió főnöke egy török diplomata előtt bizalommal nyilatkozott föladatáról. A tábornok szó szerint a következőket mondotta:

— Berlinből való elutazásom alkalmával a császár igy szólt hozzám: Menjen Konstantinápolyba és legyen egész nyugodt, ott is fog maradni.

Liemann tábornok tegnap délután meglátogatta a kadétiskolát és este résztvett a német nagykövet diszebédjén.

Uj bibcrnokok.

Bécs, dec. 23.

Római jól értesült körökből jelentik, hogy a két uj bibornok közül az egyik Csernoch János, a másik Piffl bécsi herceg-érsek lesz.

Jóváhagyták a városatyák választását.

Az igazoló választmány ülése.

A december 7-én Nagyváradon tartott városatyaválasztások ellen tudvalevőleg négy felebbezést adtak be, amelyek, mint irtuk, különböző okokból megtámadják a választásokat s kérik azok megsemmisitését, esetleg a bejelentett tanuk meghallgatásával és a szavazólapok uj összeolvasásával a vizsgálat elrendelését.

Az igazoló választmány tegnap délután tartott ülésében foglalkozott a beadott felebbezésekkel.

Frankó Endre elnöklete alatt jelen voltak: dr Molnár Imre, dr Medvigy Gábor, dr Mihelfy Lajos, dr Adorján Emil, Ullmann Sándor, dr Stokker József, dr Várnay Ferenc és Juricskay Barna előadó.

Először a felett tolyt a vita, hogy a választásokról felvett jegyzőkönyveket hiteleseknek elfogadják-e?

Dr *Adorján* Emil a jegyzőkönyvekkel nem látja elintézettnek a felebbezéseket, mert a választások megvannak támadva, tehát a vizsgálat igazolhatja csak, hogy hitelesek-e a jegyzőkönyvek.

Dr *Molnár* Imre hiteleseknek fogadja el a jegyzőkönyveket, mert alávannak szabályszerüen irva. Ezzel még nem dől el a felebbezés.

Dr *Medvigy* Gábor hasonló értelemben szólal fel.

Dr *Adorján* Emil ujabb hozzászólása után a jegyzőkönyveket hiteleseknek mondták ki s áttértek a felebbezésekre.

Kortsmáros László felebbezése.

Első sorban a *Kortsmáros* László felebbezését vették tárgyalás alá.

Juricskay Barna előadó az olaszi választás ellen beadott felebbezés elutasitását javasolta. Indokolásában tévesnek mondja a felebbezés azon kifogását, hogy több küldöttségnek kellett volna müködni; ez a kifogás nélkülözi a törvényes alapot, mert az ily irányu rendelkezés hatályon kivül lett helyezve. — A titkosság nincs megsértve a kártyahátu lapok által, sőt még ez jobb, mert nem átlátszó. Az elnök azért bontotta ki a szavazólapokat, hogy lássa, nincs-e kettő egyben. Az sem kifogásolható, hogy délben nem pecsételte le az elnök az urnát, mert azt lezárva két rendőr, tehát hatósági személy őrizetére bizta. Az a panasz, hogy a szavazó lapokat nem számlálta meg s nem hasonlitotta össze a jegyzőkönyvvel, meg van cáfolva a jegyzőkönyvvel, melyet a bizalmi férfiak aláirtak. Az ablakon való bejárás a munkapárti irodába csak rendetlenség, amelyet a rendőrség eltiltott. A jegyzkönyv megcáfolja azt is, hogy téves az eredmény kihirdetése. Téves az is, hogy Hoványi Gyula nem lett volna egy személyben elnök és megválasztott; különben még ha ez is kifogásolható volna, akkor is csak a Hoványi Gyula mandátumát érintené csak. Hogy kit választanak meg 6 és 3 évre, erre nézve az előzetesen kibocsátott hirdetmény foglalt rendelkezést. Az ujabb összeszámlálást nem tartja szükségesnek, mert a törvényes alakiságok teljesen betartattak az olaszi választásoknál.

Dr *Adorján* Emil a bizonyitás elrendelését kéri, mert konkrét panaszok vannak, amelyekről meg kell győződni.

Dr *Stokker* József hivatkozik a közigazgatási birróság elvi álláspontjára, s kéri a választás megsemmisitését.

Dr *Medvigy* Gábor elfogadja teljesen az előadói javaslatot. Hogy milyen a szavazó lap, az az egyes frakciók dolga, s mindegyik olyant igyekszik csinálni, amelyet nem lehet utánozni. Hogy valaki több szavazatot kapott volna, az csak feltevés.

Kortsmáros László felebbezését elutasitották.

Mindhárom választás ellen.

Sorra került dr *Olasz* Béla és társainak felebbezsse, amelyben mind a három feleb-

FIUME, A MAGYAR KIKÖTŐ.

A kultur államok az utolsó évtizedekben közgazdasági politikájuk legfontosabb részére emelték a tengerészetnek illetőleg a tengeri kereskedelemnek a fejlesztését. Érdekes figyelemmel kisérni azt a lázas küzdelmet, amely lejátszódik a tengerrel biró államok közt azon cél eléréséért, hogy minél fokozottabb mértékben vegyenek részt a világtengerészetben. Mindnyájunkat érdekel egyetlen kikötőnknek Fiuménak szereplése eme nagy küzdelemben, amelyben hazánk tengerészetének különösen az utóbbi időben igen szép szerep jutott osztályrészül. Igaz ugyan, hogy hazánknak az Adria tengerre nyiló egyetlen kapujának küszöbét csak egy kis sávnyi tenger mossa, amely azonban elég módot és alkalmat nyujt arra, hogy megkeressük és megtaláljuk a külfölddel összeköttetéseinket.

Kikötőnk nem is oly régen tett jelentőségre szert; a fővárossal való vasuti összeköttetésének létesitése, a külföldi hajóstársaságokkal az állandó járatokat biztositó szerződések megkötése, azonkivül a kikötőnek a tengeri forgalom által megkivánt technikai berendezésekkel való felszerelése és még sokféle érdemes intézkedések, mind hozzájárultak ahhoz, hogy Fiume a külföldi hajók által táplált, forgalmas kikötővé vált.

Fiume geográfiai helyzete azonban nem a legkedvezőbb. Mert Fiume mögött emelkedő Karszt kopár sziklás hegységei nemcsak a város területének terjeszkedését, hanem a kikötőnek a kibővitését nagyon megnehezitik. Ebből kifolyólag nemcsak a város industriális fejlődése, hanem a kikötőben a napról-napra fokozódó forgalom lebonyolitása meglehetősen gátolva van. Természetesen a kikötő kibővitése csakis akkor célszerü, ha az már állandó forgalomra tett szert: miután pedig körülbelül már elérkezett az az idő, amely föltétlenül megkivánja a kikötőnek teljes kiterjesztését és átépitését, érzi államunk e hiányt s mintegy elsőrendü szükségletének tekinti s annak kielégitésén fáradozik. Lehet, hogy sokan korainak fogják találni e nagy költségekkel járó átalakitásokat már ma, mikor még alig vagyunk tengerészetünk gyermekéveiben; de tudva azt, hogy ily óriási munkálatok mily nehézségekkel járnak, számolnunk kell ezekkel a körülményekkel is.

A fiumei kikötő kibővitésére vonatkozólag többféle tervekről hallottam; ezek közül talán a legokosabb és legelőnyösebb terv az volna, beépiteni a tengert a molo lungoig (a parttal párhuzamosan épitett hosszu molo) s tovább ez uj parttól a többi molókat. Ezáltal nyertünk egy nagy száraz területet, amelyen ugy a tárházak, mint az összes teknikai berendezések nagy tért nyerve, összehasonlithatatlanul nagyobb üzemképességüek lesznek. Valamint a tágasabb tengerpart és a célszerüen elhelyezett mólók által elháritottuk azt a nagy hajó torlódást, amely már eddig is több alkalommal nagyon veszélyes és kellemetlen kimenetelü kikötést idézett elő

Itt csak nagyon vázlatosan ismertettem Fiume kikötőjének fejlesztését célzó tervezetet s megemlitem még, hogy mily odaadó támogatásra lesz szükségünk az állam és az érdekelt felek részéről, hogy terveink anyagi rázkódtatásokat ne szenvedjenek.

Hazánkban az ipari termelés terén az utóbbi időben igen élénk élet lüktet s nagyon intenziv lett a termelés főképpen a világpiac számára. E fölös mennyiségben termelt áruknak a kivitele pedig bámulatosan növelte hazánk vasuti forgalmát s ennek is különösen azt az ágát, amely a fővárost Fiuméval összeköti. E csodálatosan élénk forgalom könnyebb lebonyolitásának a lehetőségét még egy vágány lefektetésével lehetne elérni, amely a ki- és bevitelre szánt áruknak a közvetitését hathatósan elősegitené.

Győződjön meg róla, hogy a
Kolozsvári „Kristály“ Gőzmosógyár
FEST TISZTIT MOS A LEGSZEBBEN.
Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.
FONTOS! Nagyváradi fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

bezést megtámadják. A panaszok különösen Olaszira nagyrészben azonosak, mint a Kortsmáros felebbezésében; Ujvárosra nézve még felsorolnak olyan egyeseket, akik leszavaztak, holott csődben vannak, vagy már elhaltak. Olasziban Kiss Dávid, Ujvároson Zboray Gyula több szavazatot kaptak állitólag, mint amennyit összaolvastak s igy Rácz Jakab helyett Zboraynak a megválasztását kellett volna kihirdetni, Olasziban pedig Kiss Dávid nem 3 évre, hanem 6 évre választatott meg s Popovics György megválasztása szól 3 évre. Kérik a választások megsemmisitését, s a bizonyitás elrendelését és a lapok uj összeolvasását.

Juricskay Barna előadó a panaszok figyelmenkivülhagyasát javasolja, mert azok csak puszta állitások.

Dr *Adorján* Emil szerint már csak azért sem hagyható figyelmen kivül a felebbezés, mert konkrét számokat sorol fel. Azok valódiságáról csak ujabb összeszámlálás utján lehet meggyőződni. Éppen az igazoló választmány renoméja érdekéből tartja szükségesnek, hogy megvizsgálják most, mert a felsőbb bíróság ugyis elrendeli a vizsgálatot.

Ullmann Sándor azt hangsulyozza, hogy a bizalmi férfiak a választáskor nem emeltek kifogást, sőt Schwartz Izidor, aki a felebbezést aláirta, mint bizalmi férfiu, még köszönetet szavazott a választási elnöknek, tapintatos, a választás pártatlan vezetéséért.

Két szavazattal, három ellen, a felebbezést elut sitották. Dr Mihelfy Lajos és Ullmann Sándor mint volt elnökök, nem szavaztak.

Dr *Rozvány* Jenő felebbezését az ujvárosi választás ellen, szintén elutasitották.

Nagy József és társai felebbezésükben azt állitják, hogy Zboray Gyula több szavazatot kapott, mint Rácz Jakab, ezért kérik a szavazatok ujabb összeszámlálását.

Ezen felebbezést is elutasitották.

Az igazoló választmány ezután a megválasztottakat igazoltaknak jelentették ki. Dr Adorján Emil és dr Stokker József nem járultak hozzá az igazoláshoz.

Előreláthatólag az ügy végigjárja az összes felebbezési fórumokat.

Csillogó karácsonyfák gyulnak a városban.

Megkezdődtek a ruhakiosztások. — Öröm a szegények között.

Az emberek jó szive határtalan örömmel nyilik meg ezeken a fagyos napokon. Szeretet, jóság, sietö jótékonyság és áldozatkészség, nemesszivüség talán több van ilyenkor az emberek lelkében, mint hó a távoli hegyeken. Azért is nem érzik a szegények, az éhezők, fáradtak és ruhátlanok a tél dermesztő hidegét. Nem érzik, mert forróbb és erősebb az emberek szeretete, mint a fagy, hisz ruhákat, ételt, illatos kalácsot hord hozzájuk mindenki.

Lehetetlen örömmel nem konstatálni, hogy a mai napok legszebb eseményei a jóság és szeretet körül játszódnak le, kint az iskolában, egyesületek, asztaltársaságok nemes versengésében nyilatkozik meg a szegények szeretete.

Azért krónikás hüséggel sietve adunk hirt ezekről az apró szenzációkról. Azt sajnáljuk, hogy nem mindennap irhatunk ilyen eseményekről. Szivesen tennők. Nagy örömmel tennők! De egész éven át a bün izgatja a rossz, a gonosz, az álnok fondorlat szövi naponta izgalmas riportjait az emberek számára.

Ezen a pár napon harsonázni kellene, mert ime mindenkit nemes indulatok töltenek el.

Millió láng sziporkázik és millió öröm hasad a szivekben, pici, csillogó fák körül. Végigjártuk azokat a helyeket, ahol tegnap szivére ölelte a szegényeket a Jóság és Szeretet. Mindenütt csak örömet, örömet és örömet találtunk.

Olasziban.

A Nagyváradolaszi róm. kath. elemi fiu népiskolában e hó 23-án délelőtt volt a ruhakiosztás. Ez alkalomból az iskola espere-plébánosa: *Imrik* Sándor Zoltán szólt a tanulókhoz, mely után kiosztatott a szegény és jó magaviseletü növendékek között 33 pár csizma à 7 K = 231 K s 16 kabát à 10 K = 160 K, összesen 291 korona értékben. A gyüjtött összegből a szegény gyermekek számára irószerekre maradt 2 korona.

A kegyes adakozók a következők: Gróf *Széchényi* Miklós 60 K, dr Belopotoczky Kálmán, Fetser Antal, Grócz Béla, dr Bundala Mihály, Spett Gyula, dr Karácsonyi János, dr Lányi József, Gabrielly Lajos, Kollányi Ferenc, dr Vucskics Gyula 20—20 K, Kny Antal, P. A., özv. Sal Ferencné, Vinkler Jozefa, B. Luzsinszky Lenke, Imrik Sándor Zoltán, dr Hoványi Gyula 10—10 K, Lopussny Gyula, Juszth Károlyné, Hlatky Endréné 5—5 K, Fröhlich János 4 K, Csepregа Miklósné 3 K, dr Pataky Arnold, dr Némethy Gyula, özv. Bereczky Gézáné, özv. Kovács Béláné, Cserneczky nővérek, Cziffra Kálmánné, Pallay Lajosné, özv. Ficzek Lajosné, N. N., Gellért Lászlóné, dr Molnár Imre, Jézus nevében, N. N., Németh István, dr Schweiger Ede, Jézus nevében, özv. Bilinszky Sóterné, Fetzer József, dr Knecht János, özv. Farkas Lászlóné 2—2 K, N. N, 1 K. A kegyes adományozóknak ezuton is hálás köszönetet mond az iskola igazgatósága.

A Szent Vince intézetben.

Délután két órakor nyilottak meg a kapuk, hogy a környékbeli szegény gyermekek részt vehessenek a szeretet ünnepének örömeiben.

Egy hatalmas teremben voltak felhalmozva a *Jézuska* ajándékai. Kétszáz különböző szinü papircsomag, minden csomagban cukorka, sütemény és egy-egy darab hófehér kalács. Azonkivül rengeteg felsőruha és cipő fiuk és leányok részére.

A zajos, tisztába öltöztetett gyermek had csillogó szemekkel, türelmetlen kiváncsisággal tódult be a szobába, ahol *Fetser* Antal felsz. püspök, *Fetzer* József szemináriumi spirituális és a jóságos arcu nővérek fogadták őket.

Minden gyermek, mintegy kétszáztiz, egy cukorkával telt csomagot, *127 gyermek* pedig *egy öltöny ruhát* és *egy pár cipőt* kapott kriszkindlibe.

Mikor ki volt osztva már minden, az apró hadból kiállott egy fiucska, pici kezeiben pici hegedüt tartott, szépen meghajtotta magát és el kezdett játszani a piciny hegedün. Precizen elmuzsikált négy magyar dalt és mikor az ötödibbe kezdett, a szemei megteltek könnyel: *„Édes anyám is volt nékem“* cimü népdalt játszotta.

— Hogy hivnak kis fiam? — kérdezte Fetser Antal.

— Rácz Karcsi. Árva vagyok csak apám van, a ki kontrás.

— Hány éves vagy?

— Öt.

Azután vitt magával mindegyik azt,

A kikötőben kikötött hajók lobogói igen tarka képet mutatnak. Tengerhajózó társaságaink u. m. az államtól szubvenci onált „Adria“, Ungaro-Croata (Magyar-Horvát tengerhajózó R. T.) Atlantica hajóin kivül a kötött szerződések alapján nagy mértékben táplálják hajóforgalmunkat a Cunard-Line, Osztrák-Lloyd, Norddentscher-Lloyd, Brirsch-Lloyd, számos görög, olasz, angol hajóstársaság hajói. Evvel kapcsolatban megemlitem sürübb hajójáratok létesitését a tengerentulra, amelyre főképpen a Panamacsatorna megnyitása fogja adni az impulzust. — Rendszeres hajóösszeköttetést az egész világgal természetesen nem létesithetünk, mert ez aránytalanul nagy állami áldozatokat kivánna meg. Összpontositani kell erőnket oly relációkra, amelyeket ha nem is azonnal, de idővel képesek lehetünk megvalósitani. Egyelőre ugy segithetünk magunkon, hogy oda iparkodunk, hogy megfelelő külföldi hajósvállalatok hajói vagy érintsék rendes járataikon Fiumét, vagy ha ez lehetetlen, akkor rendszeres átrakodási forgalom létesitése utján biztosittassék Fiume részére minél több kikötővel a rendes és mennél gyakoribb összeköttetés. Nem szabad azonban figyelmen kivül hagyni azt a körülményt, hogy a legfontosabb kikötőkkel való rendes összeköttetések a tulságos sok közbeeső megállás folytán nagyon hosszura ne nyujtassanak, hanem hogy ezekkel a kellő számu közvetlen gyors járatok tartsák fenn a rendszeres összeköttetést. Természetesen a legelőnyösebb volna reánk nézve az, ha tengeri hajózásunk tekintetében önállóan rendezkedhetnénk be; azonban oly nagyok a kezdet nehézségei, hogy teljesen lehetetlen minden kivánságnak már ma eleget tenni.

A tengerentuli kivitelünkhöz és Fiuméhoz füződő nagy közgazdasági érdekek azonban remélhetőleg a közel jövőben nagy alkotásokat fognak létrehozni.

Most pedig Fiume geológiai viszonyaira visszatérve, amelyek már eddig is annyi akadályt képeztek kikötőnk területi fejlesztésénél, kétség kivül állitom, ha kikötőnk geológiai viszonyai kedveztek volna a terjeszkedésnek, akkor a már eddig is hozott hatalmas áldozatok gyümölcse volna egy Hamburg, volna egy olyan kikötőnk, amely magához vonzaná a tengeri forgalom tekintélyes részét, sőt talán elsőrendü szerpet is játszana a világtengerészetben s valószinüleg Fiumét nevezhetnénk hazánk második fővárosának.

Kappel Sándor.

ORVOSILAG TÖBB SZÁZ ESETBEN AJÁNLVA.
TELEFON 10-39. TELEFON 10-39.
KEPES ELEK
ORVOSI KÖTSZERÉSZ ÜZLETE NAGY-VÁRAD
„SAS-PASSAGE“ ÁTJÁRÓ.
Ajánlja saját készitményü SÉRVKÖTŐIT, szuzpenzoriumok, fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak, bidég, anatómiai sérvkötők, amelyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek.
Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

amire vágyott. Karácsonyi ajándékot. És még valamit: sok-sok gyermeki megelégedettséget, amit különbség nélkül a jószivü nővérek nagyszeretete varázsolt a szivükbe.

Az állami gyermekmenhelyen.

Már hétfőn este készen állott a pompásan feldiszitett fenyőfa. Arany és ezüst szálak, csilogó karácsonyfadiszek és sok másféle apróság ezer fényben ragyogott a sudár fenyőn.

Itt is csomagokat kaptak a gyermekek. Piros selyempapirba csomagolt fügét, datolyát, aranyos diót és mogyorót. Kaptak még játékokat, könyveket és ruhanemüeket is. A gyermekmenhely vezetősége nem feledkezett meg az odaadó gondos alkalmazottakról sem. Igy ruhára való szövetet, fejkendőt, bluzra valót osztott ki a dadáknak és a szakácsnőknek is.

Itt is csak ragyogó, boldogan mosolygó arcokat láthatott az ember. A kis árva gyermekek szép sorban állva mély megilletődéssel hallgatták meg az igazgató hangulatos beszédét és közben bámulva nézték a csillagszórók szétpattogó szikráit.

Az igazgató beszéde után megkezdődött a kiosztás, amiben a tanitónők és a gondnok felesége vettek részt.

A központban ápolt gyermekeken kivül az ujvárosi és a váraljai menhelyről jelent meg 45—50 leány.

Megemlitésre méltó, hogy ez a karácsonyi est kedves hangulata csak a vezetőség fáradságos munkájának az eredménye. A gondnokné, a főfelügyelőné és a bajos tanitónők lelkiismeretes gyüjtése és fáradhatatlanok voltak, hogy a legelhagyottabbaknak némi örömet szerezhessenek.

Ujvároson.

Az ujvárosi róm. kath. iskolában tegnap délelőtt 10 órakor kezdődött a szegény gyermekek ruhakiosztása. Dr *Lestyán* Endre plébános szép beszédet tartott. Figyelmeztette a gyermekeket, hogy imádkozniok kell a jótevőkért. Mindig a kapott ruhában járjanak iskolába. Sok szülő volt jelen a kiosztáson. A kiosztást a tanitók végezték.

Felruháztak összesen 89 tanulót; 1071 korona értékü anyag került kiosztásra. Irószerekre adtak 60 korona 40 fillért. Az összeget a lentebb felsorolt nemes érzelmü adakozók adták és a Szent Antal persely. Ezenkivül a *Szacsvay* asztaltársaság 2, a *Nemzeti* asztaltársaság 2 és a *Balkéz* asztaltársaság 1 tanulót ruházott fel.

A növendékek felruházására adtak:

Gr. Széchényi Miklós 50, Belopotoczky Kálmán, Fetser Antal, Grócz B la, Bundala Mihály, Spett Gyula, dr. Karácsonyi János, Kollányi Ferenc, dr Lányi József, dr Vucskics Gyula, Gábriely Lajos, Kny Antal 20 20, Nagyváradi Takarékpénztár, Mertz János 10 - 10, Oláh Ferenc, Andrényi K. és Fia, Kugler és Andrényi, özv. Grunwald H.-né, Vinkler Jozefa, özv. Des Echerolles K.-né, Papp Anna 5 - 5, Harmathy Károlyné, Csatári József, dr Krűgerné 3 3, özv. Óváry Sándorné 4, özv. Sürgerné 5, Olasz Ákosné, Mezey János, Köblös Ferencné, Schwartz Gézáné, Huzella, Oláry Gyuláné, G. K., Kuchta Endréné, dr Kováts S. Jánosné, Schweiger Ede, Piacsek Sándorné, özv. Kádár Jánosné, Jézus nevében, Vucskics Julia, Jézus nevében, Bernácsik József, Koszta István, Vucskits Jenő, Mokos Sándor, özv. Tóth Józsefné, Imrik László 2—2, Bulyovszky J., G. A., özv. Baudhauer F.-né, Dévald M.-né, Dobay János, özv. Bereczky S.-né Isten nevében, Povazsán József, Piacsek Pista, Szilágyi Géza és társa, Pongrátz István, Such K.-né, Merza K., Nagy Istvánné, Stankovits J., Tátray S., W. M., Imrik L.-né, Imrik Gusztáv, Krisztus nevében 1—1, Tem Ferencné 1·40, N. N. 1 korona 30 fill., N. N. 40 fill., N. N. 40 fill., N. N. 60 fill, Palásty Gy.-né 40 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill. A tantestület ezuton is kifejezi hálás köszönetét a nemesszivü adakozók iránt.

A Nagyváradi Ünnepi Asztaltársaság.

Lélekemelően szép és kedves ünnep játszódott le tegnap este a „Kék Macska“ vendéglő különtermében. Egyik, kedves, egy esztendeje alakult asztaltársaság, a Nagyváradi Ünnepi Asztaltársaság tartott Karácsony estét. 14 árva gyermek kapott a társaság által összegyüjtött pénzből jó meleg téli ruhát, cipőt, sapkát, mindent, amire a gyermekeknek szükségük van hideg téli időben.

Az asztaltársaság tagjai mellett szépszámu vendégsereg gyült össze az estélyre. *Kágyi* Lajos rendőrbiró, a társaság agilis elnöke mondott emelkedett szellemü, szép beszédet, méltatta ennek a szép szeretet suggalta karácsonyi aktusnak a jelentőségét

Közben bejöttek az apró gyermekek. Kis óvodás fiuk, lányok, akiket az asztaltársaság a különböző óvodák legszegényobb gyermekeiből válogatott össze. Megkaptak az ajándékot és azután szüleikkel együtt megvendégelték őket. Megható volt, amikor az egyik kis fiu szép szavakban mondott köszönetet a jótéteményért.

Indemnitás hat hónapra. Az osztrák delegáció Bécsben befejezte tanácskozásait és igy a magyar delegáció is megtarthatja legközelebb záróülését. Báró Láng Lajos, a magyar delegáció elnöke, már összse is hivta ezt az ülést december 27-ikére, a munkapárt vezetősége pedig gondoskodik arról, hogy az ülés határozatképes legyen, nehogy az ellenzék esetleg meglepetések elé állitsa a többséget. A két delegáció határozatainak összeegyeztetése után a közös költségvetést a király elé terjesztik szentesités végett. Ugyancsak az esztendő utolsó napjaiban kerül tető alá a jövő év első hat hónapjára szóló indemnitási törvényjavaslat, amelyet csak december huszonkilencedikén tárgyal a plénumban a főrendiház. A kormány arra számit, hogy az ülésen nem lesz nagyobb vita, mert másnapra a képviselőházat formális ülésre hivta egybe a főrendiház üzenetének átvétele végett. A delegáció határozatainak jóváhagyását és a szentesitett indemnitást a hivatalos lap december 31-iki száma fogja közölni.

Miből segitették a diószegi árvákat.

Végleg átszámolták a diószegi gyámpénztárt.

Mióta a gyámi törvények életben vannak, Bihardiószeg egyike volt ama kevés községeknek, ahol gyámpénztár is volt. Egyideig kifogás nélkül is élt ez a közintézmény. Pénz nem hiányzott. A gazdáknak, ha kellett egy pár száz korona, összejött a gyámpénztáros meg a közgyám és mindjárt adtak neki. Kellett is ide szigoru nyakatekert szabályrendelet. Mégis ment a pénztár minden bajtól, sőt olyan jól ment, hogy a községnek is hozott hasznot, mert a kölcsön adogatott pénzek kamatainak egy része fedezte a községi árvák tartási költségeit.

Jött azonban az előirásos vizsgálat és bizony a szabálytalanságok egész özönét találta. Kiderült, hogy a gyámpénztár nem tartotta be a szabályrendelet amaz intézkedését, hogy csakis háromszoros fedezetre adható kölcsön. Egyes gazdáknál figyelembe vették ezt, másoknál azonban nem. Sőt tovább mentek. Az idevonatkozó szabályrendelet szerint csak 5 százalékra adható kölcsönpénz. Ők azonban adtak 6, sőt 7 százalékra is. Igy történhetett meg aztán az, hogy a jövedelemből futotta a községi árvák tartásdija is.

A pénztár vezetői különös előszeretettel adták ki a pénzeket. Ebben oly nagy buzgóságot fejtettek ki, hogy alig volt készpénz, amiből az árvaszéki kiutalásokat kellett foganatositaniok. Igy megtörtént az, hogy egy árvának 4000 koronát kellett kifizetni, de mert minden pénz ki volt adva az illetőnek várnia kellett, mig valahonnan befolyt a 4000 korona.

A sok szabálytalanság végre is a községi gyámpénztárnak a központiba való beolvadását tette szükségessé. A hetikig tartó átszámolási munka már befejezést nyert. E szerint az ottani árvák tömege 51984 K 22 fillért tesz ki. Erre fedezetül készpénzt mindössze 145 koronát találtak. A többi követelésre csupa kötvényeket mutattak be.

Az árvaszék átvette a kötvényeket, azonban negyvenkét okmányt kifogásolt, mert nem találta meg a kellő fedezetet. Ezekre vonatkozólag utasitotta az árvaszék a községet, hogy gondoskodjanak megfelelő fedezetről és ha egy bizonyos határidőn belül nem nyujtják be az uj kötvényeket, az esetben a kölcsönöket fel fogják mondani. Sőt vannak tételek, melyeket föltétlenül fel fognak mondani.

Ezek a 400 koronán aluli tételek. A vármegyei szabályrendelet értelmében ugyanis 400 koronánál kevesebb összeget nem lehet kölcsön adni.

A gyámpénztár végleges leszámolása tehát még jó időt vesz igénybe. A tartalékalap 10865 kor. 79 fillér. Ez az összeg a

IGAZ VALÓSÁG! Nem üres reklam! Az általános rossz üzletmenet miatt december 1-től a következő igazán olcsó árak mellett árusitok karácsonyi és ujévi ajándéktárgyakat. Barkinek, órásoknak és ékszereseknek is, óriási raktár áll rendelkezésre.

1 finom arany női óra 15, 16, 20 koronától kezdve.
1 finom arany karkötő óra 39, 42, 45 korona.
1 arany férfióra 39, 42, 45 korona.
1 női aranyóra gyémántokkal 32, 35, 38 K-tól kezdve.
1 ezüst karkötős óra 8, 10, 12, 15 koronától kezdve.
1 acél- vagy nikelóra 4, 5, 6 korona.
1 női ezüstóra 7, 8, 9, 10 korona.
1 jó ébresztő óra 2.70, 3, 4 korona.
1 nagy ingaóra 15, 17, 20 korona.
1 szép, valódi gyémántgyürü 12, 15, 20 korona.
1 brilliáns gyürü 20, 25, 30 korona.
1 pár valódi brilliánsfüggő 40, 50 kor.-tól 3000 kor.-ig.
Arany nyakiánc 8, 10, 12 koronától kezdve.
Arany karikagyürü 6, 7, 8, 10, 50 kor.-ig.
Arany lánc 20 gr. 42 korona, 30 gr. 62·50 korona.
Arany női gyürü 5, 6, 7 K.
Arany medaillon 4, 5, 6 K.
1 ezüst cigarettadoboz 8, 10, 12, 15 korona.
6 pár kés, villa, valódi ezüst 14, 15, 17 korona.
Egy pár arany fülbevaló 3, 4, 5, 8, 10 korona.

Eladó csakis készpénzért! Tessék a kirakatot megtekinteni. Saját pénzének ellensége, ki nem győződik meg ezen olcsó árakról és nem vásárol **HERBST ékszeráruházában, Rákóczi-ut 1. sz.**

bihardiószegi takarékpénztárban és a bihardiószegi hitelszövetkezetnél van elhelyezve. A betéteket most már felmondták és beszállitják a központba.

A további ügyek elintézésére dr Fássy Lajos megyei tb. főügyészt bizta meg az árvaszék.

A karácsonyfák tolvaja szembe szállt a csendőrökkel.

*

Naponta öt-hat tolvajt fog el a rendőrség és csendőrség, akik valamennyien az aktuális cikkből: a karácsonyfákból akarnak pénzt keresni. A váradi parkokat is elég nagy veszedelem fenyegeti, de még inkább a vidéki fenyveseket, ahol mostanában nagy pusztitást csinál a parasztok fejszéje.

Tegnap reggel *Kiss* Géza kardói káptalani erdővéd rajta csipte *Páska* Demeter váradi lakost, amint egy talyiga fenyőt tolt a város felé.

A talyigán 19 darab fenyő volt, amelyekről Páska azt hazudta, hogy neki azt egy erdész adta át eladás végett. Kiss Géza bekisérte Páskát Váradra s itt átadta őt a rendőrségnek, mert a fenyőket lopta.

Páska szökést kisérelt és a Körözsbe akart ugrani. Lovasrendőrök fogták el, közben azonban keritéseken keresztül őrült hajsza folyt és egész nagy publikum verődött össze.

A rendőrkapitányi hivatalban dühöngni kezdett. Konokul hallgatott, nevét nem mondta s mikor két csendőr jött érte, hogy kivigyék a helyszinére, rájuk ugrott. Meg kellett láncolni. Leült a földre és kijelentette, hogy ő nem teszi meg még egyszer azt az utat gyalog. Szuronyokat szögeztek mellének s csak ugy engedelmeskedett. Több rendbeli kihágás miatt le fogják zárni.

Az aegei szigetek kérdése. Egymás után két nagykövet jelent meg gróf Berchtold külügyminiszternél: előbb Mensdorff-Pouilly londoni osztrák-magyar nagykövet, azután pedig Hilmi pasa, Törökország bécsi képviselője. Mindkét nagykövet arról az angol javaslatról tárgyalt a külügyminiszterrel, mely az aegei-tengeri szigetek kérdését akarja végleg rendezni Olasz-, Török- és Görögországok között. Ez a javaslat nem egészen elégitette ki Olaszországot és ugy látszik, hogy most Ausztria-Magyarország vállalta el, hogy erre nézve közvetitsen Anglia és Olaszország között. A közvetitésnek már van is némi eredménye, mert Olaszország bizonyos változtatásokkal hajlandó elfogadni az angol javaslatot és igy az aegei szigetek kérdése nemsokára megoldást nyer.

HIREK

*** Éjféli mise.** A Megváltó születésének emlékezetére ma éjjel megszólal a harangok templomba hivó szava. A kisded Jézus születését boldogan várja és örömmel fogadja a keresztény családok apraja-nagyja. A kath. templomokban ma, szerdán lesznek az éjféli misék. A székesegyházban *Spett* Gyula kanonok tartja az éjféli szent misét, a plébánia templomokban pedig az illető plebánosok végzik a szentmisét és az ájtatosságokat.

*** A király karácsonya.** Bécsből jelentik, hogy Mária Valéria királyi hercegnő Walseeból odaérkezett. Ugyancsak Bécsbe érkezett Gizella bajor hercegnő és György bajor herceg Budapestről. A hercegi vendégek a királynál töltik a karácsonyi ünnepet Schönbrunnban.

*** A cárevics egészséges.** A Daily Maily jelenti Kopenhágából, hogy Mária Feodorovna, az özvegy anyacárnő, aki Kopenhágában van a dán királyi udvar meglátogatására, hosszu levelet kapott Livádiából a cártól, amelyben a cár közli anyjával, hogy a cárevics immár teljesen meggyógyult. A cár több magakészitette fényképet is tett a levélbe, amelyeken látni, amint a cárevics idegen segitség nélkül és mankó nélkül golfot játszik és lovagol.

*** Uj postaügynökség.** Január 1-én Vámosláz községben postai ügynökség lép életbe. Az ügynökség ügyköre Vámosláz, Berettyókirályi, Szentlázár községekre terjed ki.

*** Tiszáék karácsonya.** Tisza István és Tisza Kálmán grófok családjaik társaságában tegnap *Bethlenbe* utaztak. A grófok ugyanis minden évben Bethlenben töltik a karácsonyi ünnepeket, mint a Bethlen grófok vendégei. Előreláthatólag csak uj év első napjában térnek haza Tiszáék.

*** Katholikus nagygyülés Brassóban.** Brassóból jelentik a Magyar Kurirnak: A brassói katholikus szervezetek a Katholikus Népszövetséggel karöltve, január 11-től 13. napjain katholikus nagygyülést rendeznek, melyen több katholikus vezető ember fog előadást tartani. A nagygyülés programmján három nyilvános diszgyülés is szerepel, melynek szónokai: Mailáth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök, Rakovszky István v. b. t. t., Ugron Gábor, Izsóf Alajos szerkesztő, Kállay Ubul, dr Vass József pápai kamarás, a pesti Szent Imre Kollegium igazgatója, Haller István és Huszár Károly orsz. képviselők. E diszgyüléseken kivül lesz külön tanoncgyülés (előadó Frühwirt Mátyás népszövetségi titkár), női gyülés (előadók: Slachta Margit missziós nővér, Szemlér Ferenc főgimnáziumi tanár, dr Giesswein Sándor prelátus, orsz. képviselő), iparosgyülés (előadók: Ernszt Sándor, Huszár Károly orsz. képviselő és Frühwirt Mátyás népszövetségi titkár), szociális konferencia papok, tanitók az egyesületi vezetők számára (előadók: Ernszt Sándor pápai kamarás, népszövetségi vezérigazgató, Haller István és Huszár Károly orsz. képviselők), német gyülés (előadó: Huber János szerkesztő), munkásgyülés (előadók: dr Giesswein Sándor, Ernszt Sándor és Frühwirt Mátyás) — A nagygyüléssel kapcsolatosan több egyházi ájtatosság is lesz, melyeket Mailáth püspökön kivül herceg Hohenlohe Károly Egon főesperes, Vass József pápai kamarás, Fehér Gerő kanonok és Bálint esperes végeznek.

*** A jó gyermek.** *Szücs* Józsefné tegnap feljelentette a rendőrségen József nevü fiát. A szomoru anya elpanaszolta, hogy a fiu nyiltan megtagadja a szüleit, szidalmazza, sőt életveszélyesen fenyegette. Azt mondta, hogy leüti őket. Kérte a fia megbüntetését. A drága gyerek bizonyára kevés vesszőt kóstolt kis korában.

*** Uj doktor.** Dr *Breuer* Oszkár jogtudományi doktort a napokban avatták az államtudományok doktorává Kolozsvárott.

*** Hirdetési oszlopok felállitása.** A hirdetési szabályrendelet életbeléptetésével gondoskodni kell Nagyvárad városának, hogy az utvonalakon, tereken megfelelő hirdetési oszlopok álljanak rendelkezésre. A városi mérnöki hivatal jelentést tett a tanácsnak, hogy ilyen oszlopok a kórház-utcai vámház előtt és a Széchényi-téri kioszk előtt vannak de ezen felül még 28 hirdetési oszlopra van szükség, amelyeket a Nagyváradi vasöntőde már munkába vett. Ilyen oszlopok állitandók Teleky-utcán, a ref. templommal szemben, Szacsvay- és Magyar-utcák sarkán. Megbizást kér a mérnöki hivatal a tanácstól, hogy még 7 oszlopot megrendelhessen.

*** Karácsonyi ajándék öt tanitónak.** A Népnevelési egyesület választmánya tegnap délután öt vármegyei tanitót tüntetett ki 100—100 korona jutalomdijjal. A kitüntetett tanitók a következők: Simay Lajos állami tanitó (Nagyvárad), Kis Jenő áll. (Madarász), Papp József g. kath. (Csehi), Rozs Lajos (Tenke), Szabó Miklós ref. (Pocsaj). A jutalomdijat még karácsony előtt szét küldi az illetőknek az egyesület elnöksége. Ezenkivül 100 korona segélyt kapott, Bokis János állami tanitó Gyapju.

*** A telefonfülke titka.** *Rácz* Tóni zenész feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ellopta a Llovd kávéház telefonfülkéjébe elhelyezett 300 kor. értékü kisbőgőjét. Azt hiszi, hogy a kávéházból elszökött Józsi nevü hetes vitte magával emlékül a kisbőgőt. A rendőrség keresi a tettest, aki a kaszirnőt is meglopta. Elvitte a drága rettiküljét, amelyben még pénz is volt.

*** Elveszett** tegnap Szent János-utcától Sal Ferenc-utcáig egy gyöngyház olvasó, érmekkel. Kéretik a szives megtaláló, hogy Sal Ferenc-u. 19. sz. alá vigye el.

Női amerikai cipő	9	kor.
Női divatos Lisse	7	„
Férfi Lissé v. box	9	„
Férfi amerikai	12	„
Gyermek box faszeges	3	„
Gyermek box csizma	5	„

* **Póruljárt magyarfalók.** Azok, akik külföldön oly nagy előszeretettel becsmérelgetik a magyar nemzet minden életnyilvánulását, most kellemetlen kényszerhelyzetbe kerültek. Magyarország ugyanis éppen mostanában komoly, kulturális világesemény helye. Elvitázhatatlan, hogy irodalmi siker, kulturális diadal az, amely egy sok milliós vállalkozás keretében látott napvilágnt és a legszerencsésebb kezü magyar lapkiadót, Tolnai Simont nevezi meg atyjául. Mult év végén került ki a sajtó alól Tolnai Világlexikonának első kötete, amely minden kérkedés és dicsérő szó, minden reklámfrázis nélkül tartalmilag is, s a kiállitás dolgában is remekmü. A Tolnai Világlexikona, amelyet 160 egyetemi tanár és iró szerkeszt, 25 kötetből fog állani. Azok, akik a Tolnai Világlapjára kilenc koronával félévre előfizetnek, egy kötetet teljesen ingyen, minden ráfizetés nélkül kapnak. Egy-egy ilyen kötetnek a bolti ára azonban 20 korona. Az egész munka 16,000 oldal, 30,000 képpel, rajzzal, szines térképpel és mümelléklettel lesz illusztrálva. Félévenként egy-egy kötet hagyja el a sajtót.

* **Női hallgatók a jogakadémián.** A nagyváradi nőjogászok száma tegnap ismét szaporodott két müvelt leánynyal. Az egyik *Lovass* Sárika, Lovass Dezső gyermekmenhelyi ellenőr leánya, a másik pedig *Rácz* Sárika. Mind a ketten kitünő előtanulmányok után lépnek a jogakadémia hallgatói sorába, s ők is az elsők közé tartoznak, akik előtt megnyilt a nők elől legszigorubban elzárt jogi főiskola.

* **Ingyen kenyér, ingyen szarvas.** Tekintve az általános nyomort 500 drb szarvas kerül ingyenes szétosztásra az Ujvárosi drogeria vevőközönsége között. Az elosztás mai naptól január 15-ig tart.

* **Tangó tanfolyam.** Antalfy Margit január hó 1-től tangó tanfolyamot nyit, melyre a beiratások megkezdődtek. — Az ünnepek alatt a következő kolonok lesznek: csütörtökön d. u. 3 órától 6-ig és este 9 órától 11-ig nagy gyakorló kolon. Pénteken d. u. 3 órától 6-ig boston kolon, 7-től 9 óráig diák kolon. A tangó és One-Stepből különórák a nap bármely szakában vehetők. A föntjelzett tangó tanfolyamra beiratkozni Teleky-utca 3. szám alatt lehet az I. emeleten a táncintézetben.

* **Kedves megbizóimnak és ismerőseimnek** ez uton kivánok kellemes karácsonyi ünnepeket, egyben értesitem Önöket, hogy az ünnepek előtt **a Wolframm égők árát ujra leszállitottam,** csillárokat és billenő lámpákat nagyon olcsón árusitok ugy hogy ajándéknak a legcélszerübb meglepetés. **Most érkezett** igen sok **villamos főző** és **vasaló,** amelyeket szintén nagyon olcsón árusitok. Kérem szives pártolásukat, tisztelettel Stern Bémer-tér 3. Telefon 556.

* **Karácsonyfa ünnepély.** A biharmegyei és nagyváradi nőegylet folyó hó 24-ik napján délután fél 4 órakor Erzsébet leányárvaházában valamint a Lujza Otthonban karácsonyi ünnepélyt rendez, melyre az egylet tagjait valamint a jótékony szivü emberbarátokat szivesen látja az egylet *elnöksége.*

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Két jegász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltünik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán,* passagé-kapu mellett

Karácsonyi olcsó vásárra kirakatom megtekintését kérem.
Legkedvezőbb alkalom utólérhetetlenül olcsón vásárolni
arany, ékszert és
mindenféle órát
Szilággyi Géza és Társánál
Rákóczi-ut 4. Telefon 630.
Vidékre választékot küldök.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasitott 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállitásra a Polgári Takarékpénztár r. t. árúosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11—95.

x **ZOMBOR SANDOR sebész-orvosi müszer-kötszer és testegyenesitő gépek készitője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett mühelyében készit mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.**

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden szinben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35—39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosnik, téli cipők, fehérnemüek, uri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Ingyen javitjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyákig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchényi-szállodával szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő **„Bartos harisnyája tartós." Helyi és vidéki telefonszám 1359.**

x **Matyok Péter tambura zenekara a Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkivánatra *Matyok* Péter (Paganini) tambura zenekara teljesen ujonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal müködik közre. A gazdagon összeállitott müsorból kiemelendő a közkedvelt *Gyöngyi* duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos müsor. Kezdete este 8 órakor. Szabad belépés. Szives pártfogást kér Matyok Péter karmester.

x **Nagy játék vásár!** Értesitjük a t. közönséget, hogy elköltözés miatt óriási játék raktáromat, u m. francia babák, hintalovak, babakocsik, önmüködő vasutak, gőzgépek, kinematograf, társasjátékok, Frőbel-féle kézimunkák, puskák, kardok, disztárgyak és plüsch árukban stb, az előirt árakból 20 százalék engedménnyel árusitjuk. Miért is mindenkinek érdeke bevásárlásait karácsonyi ajándekokban nálunk eszközölni. Tisztelettel Klein Vilmos és Társa, Rákóczi-ut 18. — 1914. február 1-től Szent László-tér, Sas-épület (volt Radó áruház helyiségébe)

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyujt bővebb felvilágositásokat. Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

Elsőrendü modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré
színházi és hölgyfodrász
szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076

x **Szőllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tüzmentes vasajtók, sirkeritések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktüzhelyek. Lev.-lap hivásra azonnal megjelenek.

x **Aszódi Kossuth-utcai főüzlete és Rákóczi-uti Csokoládé király fióküzlete** (vigyázat, nem Bémer-tér) karácsonyi és cukorkavásárt rendez olcsó gyári árakban. 1 kilo friss szaloncukorka 1 kor. 80 fillér, 1 karácsonyi fára való finom élvezhető cukorka 2 korona. Ezer és ezerféle meglepő ujdonságok, remek csokoládé alakok darabja 6 fillér Vidékre pontosan szállitok utánvéttel. Ajándékba meglepő szép valódi japán dobozok meglepő olcsó árban. Figyelmeztetem Nagyvárad előkelő közönségét, hogy Kugler Gerbeaud főlerakatom van és friss minőségben a közönség rendelkezésére áll budapesti árakkal. Déligyümölcs osztályomban a valódi francia datolya kilója 2 kor. 40 fillér, ládavételnél 2 kor. 20 fillér kilogrammonként.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilokban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Kórház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol ugy a helyi, mint az átutazó automobilok a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Érdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendü munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakaritani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegitők, szövetek, kesztyük, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállitott árban beszerezhetők.

POVAZSÁN JÓZSEF
hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalata Nagyvárad, Bazár épület, szinház oldal.
Telefon 525. Telefon 525.

x **Meghóditotta a hölgyeket** MLLE JULIETTE elsőrendü mellfüző különlegességeivel Szinház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett) Telefon szám 827.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemü hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyilt Rácz és Vass női divatszalonban** készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Csodaszép** mézédes *csemegeszőllő!* Legoemesebb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni.* Valódi debreczeni *pároskolbász.* Kitünő fehér és piros *hegyi-borok!* *MERTZ NANDOR* csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x Rimanóczy utca szenzációját képezik **Ujhelyi Rózához** érkezett erede i párisi modell kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusittatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2 z. Royal kávéházzal szemben.

x **Ezerféle játék** fiuknak, leányoknak gyönyörü szép ajándéktárgyak, felnőtteknek ridikülök, manicürök és fésü készletek nagy választékban kaphatók a *Párizsi Bazárban* Sas alatt

Legszebb karácsonyi ajándék orvosoknak és ügyvédeknek egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

Fogak és fogsorok ugy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkálat fog és gyökér huzás és tartós fogtömeséseket készit

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

A legszebb Karácsonyi kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

„The Roosewelt Schoe“ amerikai cipők 12·50 és 16·50 kizárólag Reichard Dezső cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda épületében kaphatók.

x **KARÁCSONYRA ÉS UJÉVRE** a legszebb maradandó emlékül ajánlom **nemes harzi kanári madaraimat.** Tisztán kezelt darált mák. Szagmentes, tiszta, jó főző lencse, borsó, babok, köleskása, mák, dió, burgonya, fajokat. **Dell'Orto Károly Szt. László-tér.**

DECEMBER 31-IG!

Elsőrangu brilliánt és arany ékszer ujdonságaimat kedvezményes karácsonyi árakon adom el!

Órákban és látszerészeti cikkekben feltünő nagy választék. Szives pártfogást kér

BOROS J.

Rákóczi-ut,

Korona gyógytár mellett.

Telefon: 778. szam.

DECEMBER 31-IG!

SZINHÁZ

Heti müsor.

Szerda d. u. fél négy órai kezdettel Gózon Gyula és Kabos Gyula vendégfelléptével: Kabaré. (Rendes esti helyárak.)

Csütörtök d. u. Támlásszék 10. Este: Mozikirály. (Bemutató előadás. Bérletszünetben.)

Péntek délután: Nevető férj. Este: Mozikirály. (Bérletszünetben.)

Szombaton: Mozikirály. (Béletszünetben.)

Vasárnap d. u. Cigányprimás. Este: Mozikirály.

—

A Mozikirály. A Mozikirály nagyváradi előadásainak a szereposztása a következő: Gróf Szalay Janka — Kállay Jolán, Szigligeti Psylander — Tompa Béla, Linka — Görög Olga, Varju Mihály — Leövey Leó, Gergely Bálint — Medgyaszay Jenő, Mária Gesticulata — Kerényi Irén. Rendező — Gróf László. A Mozikirály mulatságos története egész sereg pompás, fürge jelenet keretében pereg le. A cselekményt kisérő zene is igy izmosodott valódi sláger-muzsikává. Szirmay Albert a londoni előadás számára jobbnál-jobb zeneszámokat komponált s ezek a legsikerültebbjei a partiturának, a mely az egységet nélkülözi ugyan, de valamennyi zeneszáma kedves és népszerüségre hivatott.

MULATSÁG

A Legényegylet előadása.

A nagyváradi kath. legényegylet saját helyiségében (Teleki-utca 13) 1913. dec. 25-én, Karácsony első napján szinpadi felszerelés céljaira szinielőadást rendez. Szinre kerül:

AZ IGAZSÁG FELÉ

Társadalmi szinjáték 3 felvonásban. Irta: Erdősi Károly

SZEMÉLYEK:

Balázs lakatosmester	—	—	—	Kádár János
Rózsika, leánya	—	—	—	Marcsicsek Etelka
Géza, nevelt fia	—	—	—	Korbita József
Varju, szatócs	—	—	—	Papp János
Gábor) segédek		—	—	Galló Lajos
Vendel) Balázsnál		—	—	Henn Lajos
János)		—	—	Csapek Ferenc
Korcsmáros	—	—	—	Ertsei Lajos
István	—	—	—	Galló János

Történik az I. felvonás Balázs irodájában. II. felvonás Varju szatócsnál. III. felvonás a »Munkásbarát« korcsmában Idő: jelenkor a fővárosban.

Kezdete délután 4 órakor. Helyárak: számozott hely 1 kor. Ülőhely 60 fill. Állóhely 40 fill. Szinlap 10 fill. Szünetek alatt az egyleti zenekar *Krempl* Ferenc karmester vezetése mellett hangversenyez. Felülfizetéseket tekintettel a jótékonycélra, köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtázunk.

A budapesti Katholikus Bál. Január 31-én rendezik Budapesten a Royal-szálló termeiben az 1914. évi Katholikus Bált. Habár még elég hosszu idő választ el ettől a naptól, a bizottság már hetek óta a legteljesebb agitációt fejti ki ugy a fővárosi, mint a vidéki előkelő társadalom körében, ahol az elmult évek sikereit ismerve, élénk érdeklődést tanusitanak a farsang e nagyszabásu eseménye iránt. A bál védőinek és diszelnökeinek felkérése is megkezdődött és a vezető egyéniségek közül már igen sokan értesitették a bizottságot az elfogadásról. Az a körülmény, hogy a király a legfelső védőséget is ez évben is elvállalta, ismét fokozott tevékenységre ösztönzi a rendezőséget, hogy a bál külső fénye az ebben megnyilvánuló jelentőségnek megfeleljen. A rendezőség irodája, hol naponkint 6 és 7 óra közt hivatalos órát tartanak: IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső I. em. 8. (telefon 101—58) van.

IRODALOM

Rózsafüzér az Oltáriszentség előtt. Ez a kedves kis könyvecske a szent olvasó tizenöt titkát foglalja magában szines képekben, áhitatra keltő rövidke imákkal az Oltáriszentséghez. A képek és diszitések páratlanul szépek s ennélfogva bármily alkalomra illő ajándék könyvecske. Hófehér, égszinkék, skárlát, szürkés, barna, ibolya szinü *pegamoid* kötésekben, portómentes küldéssel. Ára 1 korona. Kapható a Kármelita-rendház könyvkiadóhivatalában, Budapest, VI. Huba-utca 12.

Religio hittudományi és bölcseleti folyóirat. Mivel egyrészt a 72 év előtt alapitott „Religio“, mely az előző időkben tulnyomóan az egyház életét és helyzetét illető eseményekkel és tervekkel foglalkozott, ujabb időben inkább hittudományivá lett; mivel másrészt 25 év óta fennáll a „Hittudományi Folyóirat“, jónak látszott a kettő egyesitése. Ez az egyesités ugy történt, hogy a „Religió“-t a „Hittudományi Folyóirat“ alapitója és szerkesztője, dr Kiss János egyetemi tanár átvette s a maga fo-

lyóiratát a régibb „Religio“-ba beleolvasztotta. Az egyesités eredményekép a közlöny 1914. elejétől ily cim alatt fog megjelenni: Religio hittudományi és bölcseleti folyóirat. Megjelenik julius és augusztus kivételével hónaponkint 4—6 ives füzetekben, három fórovattal: Értekezések. Vegyesek. Irodalmi értesitő. A második rovat a hit- és bölcselettudomány egyes szakára vonatkozó irodalmi és egyéb mozzanatokat ismerteti. Ára egész évre 12 korona. Szerkeszti és kiadja dr Kiss János Budapest, IX., Mátyás-ut. 18. Ugy a szellemi részt illető közlemények, mint a megrendelési dij ide küldendők.

Revue Franco-Hongrosie francia folyóirat 6-ik száma rendkivül érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Jakab D.-nak két felvonásosa „A függöny“, mely Miss Pankhurst házasságát figurázza; Georges d'Espart és gyönyörü elbeszélése „A vak“; George Sand regénye „Indiana“ és sok más szép irodalmi terméken kivül a füzetet elmés apróságok, akutuális rovatok és a legkülönbözőbb érdekes hirek és események gazdagitját. — A folyóirat rendkivül fontossága abban áll, hogy az összes közleményeket pontos, kitünő magyar jegyzetek kisérik és igy a szótár használatát teljesen kiküszöbölve, azok számára is kényelmesen hozzáférhetővé válik, akik még nem birják jól a francia nyelvet. A folyóirat ilyenformán a francia nyelv nélkülözhetetlen fejlesztőjévé válik Magyarországon. Szerkesztők: Jakab D. és Schöntag A. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Gyár-utca 26. Előfizetési ára egyész évre 12 korona.

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Ki verte meg a birót?

Buda Tódor valányi birót a mult év őszén kegyetlenül összeverték, ugy, hogy több hónapon keresztül feküdt a kapott sérülések következtében. Sötét este volt, s a koresmából jött hazafelé, amikor az egyik elhagyatott utcában megtörtént a támadás. A biró nem is láthatta a támadóit. Csak az egyiknek a hangját halotta:

— No ez megkapta a magáét.

Buda Flórián hangjára ismert, vallomása alapján Buda Flóriánt vád alá is helyezték.

A törvényszék el is itélte a vádlottat másfél évi fegyházra, a kir. tábla azonban az itéletet feloldotta, s a törvényszéket uj tárgyalás felvételére utasitotta. Igy került az ügy ismét a a nagyváradi kir. törvényszék elé, amely *Seress* Barna elnöklete alatt tárgyalta az ügyet. A vádlott tagadott. Egész sereg tanut hallgatott ki a bíróság, de a tanuk egyike sem tudta igazolni a vádat. A tárgyalás befejeztével *Miskovsy* kir. ügyész a vádat elejtette, mire a bíróság felmentő itéletet hozott.

TÁVIRATOK

A függetlenségi párt ujéve.

Budapest, dec. 23.

Gróf Károlyi Mihályt, a függetlenségi párt elnökét ujév napján a párt nevében Földes Béla fogja üdvözölni.

A Cornedie Francais igazgatója meghalt.

Páris, dec. 23.

(Saját tudósitónktól.) Claretie hires francia iró, a Cornedie Francais igazgatója meghalt. Több szindarabját adták a magyar szinházak is.

Az ujév a munkapártban.

Budapest, dec. 23.

A munkapárt tagjai január 1-én tisztelegnek gróf Tisza István miniszterelnök előtt, hogy őt az ujév alkalmából üdvözöljék. A párt nevében Beöthy László volt miniszter fogja a miniszterelnököt köszönteni. Ugy értesülünk, hogy gróf Tisza István hosszabb beszédben válaszol majd, amelyben részletesen nyilatkozni fog a kormány jövő esztendei programmjáról és munkaterveiről.

Megőrült örömében.

Pilsen, dec. 23.

Römer Ferenc nyert 90.000 koronát és ez a nagy öröm megőrjitette. A bankókat gyertya fölött kezdte égetni Lefogták és szanatóriumba vitték.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— *Regény.* —

Irta: *Cseres Andor.* 11.

Mig dr Brinza nagy eszméi megvalósithatása céljából a nagy bankok és pénzintézetek előszobáiban várakozott egy-egy kegyes intésre, az öreg Lindenfest Ábrahám, a nagy birtokos, Bomlódra érkezett, leánya, Brinzáné látogatására.

Az asszony épen öltözetét válogatta összse, melyben a szabad gondolkozók ünnepi gyülésére volt menendő, mikor édes atyja belépett.

A nagy, rengő őszszakálló vén ember tiszteletet parancsoló alak volt, magas, izmos termetü és aggkora dacára élénk mozgásu.

Jenni, a leánya, Brinzáné, kék szemü, fekete haju, sima, fehér bőrü szép asszony, örömtől lelkendezve ugrott apja nyakába, megölelték egymást és csókjaikkal boritották el.

— Édes apám, édes jó apám! — mondá az asszony, — milyen régen láttalak! igazán jó szinben vagy.

Az apa két vállánál megfogta eltolta őt magától és ugy nézett szemeibe.

— Jehova megengedte, hogy ilyen legyek, legyen hála érte. Mondd, gyermekem, boldog vagy-e? De mit is kérdezem, üde arcszined, mosolygó ajkaid, ragyogó szemeid mutatják, hogy boldog vagy. És Salamon.

Az öreg fürkészve nézett körül.

— Üzleti ügyekben Budapestre ment! — válaszolt az asszony. — Salamon nagyon jó ember, atyám.

— Te valahová készülsz, gyermekem?

— Igen, atyám, te is eljöhetnél, nagyon sokat tanulunk az okos emberektől.

— Mi az, amit tanitanak?

— Bebizonyitják, hogy az ember az állattól származott.

Az öreg megcsóválta ősz fejét.

— Csak ezt? kiáltott fel Lindenfest — csodálatos, hogy ezek is most érkeztek odáig, holott ezelőtt nyolcvan évvel közhiedelem volt.

— És te tudod ezt? — kérdé mosolyogva leánya, — soha sem szóltál róla.

— Volt okom rá, most már nincsen.

— Nem értem szavaidat, apám.

— Hát, gyermekem, a magyarázat ez: Mig a vagyonszerzés útján törtettem előre, szükségem volt arra, hogy lelkiismeretemet, melyet a vallás félénkké, gyengévé tett, azzal nyugtassam meg, hogy az ember az állattól származik, s igy csak öszönből tesz jót vagy roszat. Az ösztön a természet erejéből áll elő, csak a négy évszak szerint változik, hozzá adtam még, hogy a nap alá is felhő kerül néha, hogy ne világitsa meg minden tettünket. Hanem az akkor volt! most már nincs szükségem rá, most már fejemen a cilinderrel imádkozom én is a tóra előtt épen mint Pinkász Baruch meg Izrael Schönenthal, a két uzsorás, akiket lebecsmérlek, mert én csak voltam, ők pedig azok most is.

A szép asszony elkomolyodott.

— Te is voltál atyám? — kérdé szomoruan.

A tisztes ember öklével önérzetesen ütött mellére:

— Csak voltam!

— Akkor mások könye tapad vagyonodra.

— Ejh, gyerekség! — amit férjednek veled adtam, az igaz keresményem, azért fáradtam, verejtékeztem, ámde érts meg, lányom, én a szegényt soha sem nyomorgattam, de a mágnást? — azt, ezt a büszke fajt, megnyuztam, mert hetykeségből dobálja szét ősei vagyonát. Sok nagy ur háza, földje, palotája került kezeim közzé, de tisztességes, becsületes uton. Most már mindannyi mehet Amerikába dolláros kisasszony után.

— Ott is eladók a lányok!

— Pfuj! micsoda gyalázatos kifejezés! — leánykereskedők vagyunk mi? Nem, mi férjhez adjuk leányainkat és velök hozományt adunk. Salamonnak százezer forintja volt, én is annyit adtam.

— Milyen jó vagy atyám! — mondotta az asszony, — de már sietnem kell, a megnyitón jelen akarok lenni.

Lindenfest feddőleg nézett leányára.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:
Dr KRŰGER ALADÁR.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget **Szilágyi Dezső-u. 6.** (**Sonnenfeld-palota**) és meglepi önt az ottani **solid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás** Alkalmi és **gyászruhák 24** óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uj at készitek. Valódi angol szövetek.
Helyi és vidéki telefon 980.

36255—1913. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 66807—III. sz. leiratában az ősi-várad-velencei h. é. vasutból kiágazólag a Nagyvárad-belényes-vaskóhi vonat Rontó állomásig tervezett h. é. vasut közigazgatási bejárását Kricsfalussy Mihály müszaki főtanácsos vezetése alatt elrendelte és az eljárás megkezdésének határidejéül f. évi december 30 napjának d. e. 9 óráját, az összejövetel helyéül pedig a városháza bizottsági termét tüzte ki.

Erről az összes érdekelteket azzal értesitem, hogy jogukban áll a bejáraton megjelenni s ott a tervekre vonatkozó észrevételeiket megtenni.

Nagyvárad, 1913. dec. 18.

Rimler Károly
polgármester.

Legszebb karácsonyfa diszek,
cukorkák, mandarin, narancs, **ananász**
és mindennemü déligyümölcsök valamint
Karácsonyfák dus választékban
és **legjutányosabban** beszerezhetők
Özv. Kádár Jánosné
elsőrangu füszer és csemege üzletében,
kávé, tea, és rum közvetlen behozatal.

Artézikutfuró vállalat
Wessely és Biró
Nagyszalonta.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN
FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.
MOS!
gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztittatnak.
Gyár: Körösz-utca 13.
Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám
Mokos Sándor.

Meghivó.

A Biharkeresztesi kisbirtokosok és földmivelők földbérlő szövetkezete

rendes közgyűlését

f. évi dec. 31-én d. u. 1 órakor tartja a róm. kath. iskola helyiségében, melyre tagjait ezuton is meghivja az igazgatóság nevében

Szotter Imre,
elnök.

Tárgy:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. A községházánál 8 napi közszemlére kitett mérleg felülvizsgálata.
4. Esetleges inditványok.

Uj! Csipke, himzés és harisnya üzlet Uj!
nyilik meg december 23-án Rákóczi-ut 5. sz. a. Eddig még nem létezett olcsó árakkal.
Tisztelettel
Friedman Jenő.

Jenny Jenő
óás, ékszerész és látszerész
Szent János-utca 39. szám.
Karácsonyi és ujévi alkalomra hallatlan olcsó árban lehet szép fali-, zseb- és asztali órákat s valamint szép kivitelü ékszereket vásárolni. Szives pártfogást kérve, mély tisztelettel
Jenny Jenő
órás- és ékszerész
Nagyvárad, Szt. János utca 39. sz

A
jó bornak
nem kell czégér
mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyitja
Kecskeméti István
is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme
Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.
Nyitva éjjel-nappal. Kitünő saját termésü borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

Szolga Ferencz és Sándor
Rimanóczy-utca 9. sz.
Kárpitosok és diszitők.
Elösmert elsőrangu munka. Jutányos ár.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi
kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.
Kapható drogériákban gyógyszertárakban és illatszertárakban.
Ne tessék elfogadni
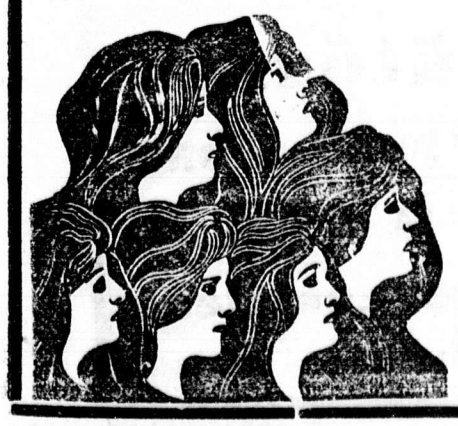
Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és **kölniviz-szappant,** ha az itt jelzett eredeti készitmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhirü cég magyarországi képviselete:
Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám
egyszerü levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az
eredeti minőség.
Kapható Nagy-Váradon: **Farkas István** és **Darvas István** drogeriájában.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben.
Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. szám.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kéztinomitó.
1 drb. francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfün (bármely illatban),
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol pouderpapir,
1 csomag dr Heider-féle fogpor,
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampoon szájmosópor,
1 üveg valódi Johann Maria Farina kölniviz,
10 drb. szekrény- és ruhaillatositó (francia Sachet-lap),
összesen 19 drb. 2 korona 50 fillér.

1 csoport 5 korona.

1 üveg valódi Odol szájviz,
1 üveg amerikai Hair-Petrol,
2 üveg valódi kölniviz,
1 üveg valódi francia parfum (bármely illatban),
2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban),
6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban),
1 drb. fogkefe csontnyéllel,
1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor,
összesen 15 drb. 5 korona.

Szállitás naponta utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesitőnket kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Mindenki muzsikálhat

Wagner «Hangszer-Király»
különleges elsőrendü hangszereivel.
Budapest, József-körut 15. (Telefon.)

Varázshegedü, felszereléssel 6 korona.
Csodatrombita, erős rézből 6 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
Harmonika, táncz részére 10 korona.
Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona.
Javitási szakmühelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállitáson aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a Wagner nevre és a 15. házszámra

Melocco Péter cementárugyár és épitési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradi fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38. **Telefonszám 11-38.**

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyürüket stb.

Márvány mozaiklap, mükő- és cementárugyár. Beton és vasbeton épitési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vizmedencék szakszerü épitését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghivást az ország bármely részéből elfogad

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőröndös mester
Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **disz- és igás-szerszámot,** nyerget és versenyostorokat. Kivánatra megrendelés után is készitek a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltünő szolid árak mellett.**

Karácsonyi ajándék.

Fél árban sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legujabb divatu füzőimet és füzővédőimet a legjutányosabb árban árusithatom, addig mig a készlet tart. Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,
Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Telefon 249. **Telefon 249.**

Mezey János és Ta

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elismert szolid füszer és csemege üzletében

megérkeztek

a friss őszi és téli áruk

u. m.: **angol theák. thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök.** I-sö rendü füszeráruk, főzelék és conservek. Mindennemü **csemegék, csemegeborok, pezsgők,** bel- és külföldi **cognac, likörök, czukorkák nagy választékban.** **Faj-kávékeverék,** gyorspörkölön megpörkölve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésü ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, **jutányos ár,** tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társa

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1·20 K.

Karácsonyfák (fenyők) karácsonyfa diszek nagy választékban.

Eredeti Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők, fa- és széntartók,

valódi porosz fütőszén

házhoz szállitva 50 K° zsákokban kimérve 100 K° 4·20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon.